Wij gebruiken onze ICT efficiënter (en gebruiken een efficiënte configuratie)

Impactcategorie:

Productcategorie:

Opruimen van onnodige gegevens aanmoedigen

Gemeente Amsterdam I Nederland I 2023

Inleiding

De gemeente Amsterdam heeft ambitieuze doelen als het gaat om het tegengaan van klimaatverandering en circulariteit. Haar Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050 wortelt in de visie van de stad "een klimaatneutrale en circulaire stad te zijn, waar zuinig met energie wordt omgesprongen, energie duurzaam wordt opgewekt en grondstoffen en materialen oneindig worden hergebruikt".

Om deze ambitie waar te maken, moeten alle stakeholders hun steentje bijdragen. De 20.000 medewerkers van de gemeente worden aangemoedigd om 10% van hun tijd te besteden aan duurzaamheidsgerelateerde activiteiten die verband houden met hun werk. Een van die activiteiten is deelname aan door de gemeente georganiseerde duurzaamheidsbijeenkomsten, waar medewerkers ideeën opdoen, genereren en bespreken over duurzaamheidsacties die kunnen worden uitgevoerd om de doelen van de gemeente te bereiken.

Deze case richt zich op een initiatief dat voortkwam uit deze bijeenkomsten om de ecologische voetafdruk van IT te verkleinen. Dit initiatief werd in 2023 gelanceerd door de IT-afdeling om het personeel te motiveren hun gegevens op te ruimen als een manier om serveropslag te verminderen en zo de IT-voetafdruk van de gemeente in het algemeen en de klimaatvoetafdruk in het bijzonder te verkleinen. Hoe meer data er worden opgeslagen, hoe meer servercapaciteit er nodig is. Dit verhoogt het energieverbruik en het gebruik van hulpbronnen voor de productie van hardware.

Wat is er geïmplementeerd?

Het initiatief bestond uit een communicatiecampagne om gemeentepersoneel aan te moedigen onnodige individuele bestanden en e-mails van hun IT-apparatuur (werkstations en laptops) te verwijderen, waardoor de hoeveelheid gegevens afnam en er dus minder behoefte was aan gemeentelijke servers en clouddiensten.

De campagne liep tijdens de zomer van 2023, van juli tot augustus (een periode met meestal minder werk) en bestond uit twee hoofdelementen:

- Een visueel hulpmiddel in de vorm van een poster om de aandacht te vestigen op de digitale opruimactie. De informatie op deze poster bevatte bewustmakingsboodschappen, belangrijke acties en het webadres van een document (zie hieronder) met tips en instructies voor het efficiënt opruimen van gegevens en het vrijmaken van opslagruimte. De boodschap op de poster luidde als volgt:

Digital opruimen

Weg met onnodige gegevens en e-mails!

Elke e-mail die we verzenden en elk bestand dat we opslaan kost energie. Wist je dat de CO2-uitstoot van 20 e-mails gelijkstaat aan 3 kilometer autorijden? Door digitaal op te ruimen draag jij al bij aan een beter milieu. Dus: aan de slag!

Wat kun jij doen?

- *Check de regels over wat je moet bewaren*
- *Verwijder onnodige e-mails en bestanden*
- *Gebruik de Cloud*

intranet.amsterdam.nl/opruimtips

- Een document met eenvoudig te begrijpen tips en trucs, geïllustreerd met schermafdrukken, waarin wordt uitgelegd hoe medewerkers hun eigen Outlook-mappen en -stations efficiënt en correct kunnen opruimen.

  De instructies voor het beheren van e-mails gingen over de volgende onderwerpen:
  - Weten wat je moet bewaren en wat je moet verwijderen
  - Weten hoeveel gegevens er zijn opgeslagen in Outlook
  - Mailinglijsten, nieuwsbrieven, enz. opruimen
  - De inbox en de bijbehorende submappen opruimen
  - E-mails opruimen waarin een persoon is gekopieerd (cc)
  - De map "Verwijderde items" opruimen

  De instructies voor het beheren van gedeelde en individuele schijven gingen over:
  - (Links naar) gedeelde schijven gebruiken om documenten te delen in plaats van bestanden bij e-mails te voegen.
  - De persoonlijke schijf opruimen door onnodige documenten en oude versies te verwijderen en door essentiële documenten alleen op de gedeelde schijven op te slaan. Dit geldt niet voor vertrouwelijke informatie; deze moet worden opgeslagen in speciale mappen met beperkte toegang, in overeenstemming met de procedures van de gemeente.
  - De map Downloads beheren door te bepalen welke bestanden moeten worden verwijderd.

De informatie werd via verschillende kanalen verspreid om een zo breed mogelijk publiek te bereiken:

- Een artikel in de interne nieuwsbrief die alle medewerkers ontvangen
- Een lanceringsbericht en herinneringen op het intranet van de gemeente
- Er werd contact opgenomen met het netwerk van duurzaamheidsambassadeurs binnen de gemeente voor verdere verspreiding van de beschikbare informatie.
- Posters op strategische locaties zoals liften en prikborden, als geheugensteuntjes

Hoe is het tot stand gekomen?

- Tijdens gesprekken met verschillende medewerkers op de duurzaamheidsbijeenkomsten van de gemeente stelde de IT-duurzaamheidsadviseur vast dat IT-gebruikers graag willen helpen om de ecologische voetafdruk van de gemeente te verkleinen. Een van de ideeën die naar voren werd gebracht, was het verlagen van de IT-voetafdruk door het opruimen van onnodige en dubbele bestanden en e-mails om de behoefte aan gegevensopslag en de bijbehorende impact te verminderen.
- De IT-duurzaamheidsadviseur heeft een team van vijf mensen uit verschillende diensten opgericht. Van juni tot september kwamen ze elke week een half uur bij elkaar om de acties en materialen voor de digitale opruimcampagne te ontwikkelen.
- Nadat de belangrijkste elementen waren gedefinieerd, legde de IT-duurzaamheidsadviseur het initiatief ter goedkeuring voor aan de IT-directeur.
- Het team was zich ervan bewust dat niet elke medewerker zou weten hoe het digitale opruimen in zijn werk gaat. Ze ontwikkelden een document met tips en trucs om het bewustzijn te vergroten en medewerkers te helpen hun bestanden op te ruimen. De tekst werd opgesteld en herzien door niet-IT-personeel om ervoor te zorgen dat het in een taal werd geschreven die iedereen kon begrijpen.
- De Nederlandse wetgeving inzake openbaarmaking van informatie (de Wet Open Overheid) schrijft voor verschillende soorten documenten een specifieke bewaartijd voor. Om ervoor te zorgen dat de aanbevelingen in overeenstemming waren met alle relevante wetgeving, werkte het team nauw samen met de dienst Open Toegang tot Informatie van de gemeente.
- Naast medewerkers te informeren met online berichten, besloot het team de bewustwording te vergroten door posters te maken en deze op strategische locaties op te hangen, zodat iedereen ze zou opmerken.
- Om de impact van de campagne te beoordelen, wilde het team de uiteindelijke vermindering van de opslagruimte meten. Door een migratie van IT-systemen tijdens de projectperiode kon dit echter niet voor de hele gemeente worden gerealiseerd. Omdat de dienst Gezondheid een eigen IT-systeem heeft, konden ze de totale behoefte aan dataopslag voor en na de campagne wel beoordelen.
- Nadat hun directie de campagne had goedgekeurd, heeft de dienst Gezondheid besloten om aanvullende maatregelen te nemen. Hun IT-afdeling heeft de 100 grootste gebruikers van opslagruimte geïdentificeerd en hen benaderd om hen te informeren over hun opslaggebruik en hen aan te moedigen dit te verminderen. Ze hebben ook een vriendschappelijke wedstrijd tussen afdelingen georganiseerd om te zien wie de meeste ruimte kon vrijmaken tijdens de campagne.
- De campagne vond plaats tijdens de zomermaanden, omdat de werkdruk in deze periode meestal lager is. Daardoor hadden de personeelsleden meer tijd om e-mails en mappen op te ruimen en te leren hoe ze dit regelmatig moesten doen.
- Toen de campagne in september 2023 was afgerond, stelde de IT-duurzaamheidsadviseur de resultaten voor in een rapport. Daarin stonden ook de resultaten van de dienst Gezondheid en interviews met personeelsleden op alle niveaus van de organisatie (inclusief directeuren). De resultaten zullen worden gedeeld met het gemeentepersoneel.

Wie was erbij betrokken?

- De IT-duurzaamheidsadviseur van de dienst Digitale voorzieningen leidde het initiatief.
- Een team van vijf mensen heeft het initiatief uitgewerkt tot een campagne. Het team bestond uit twee mensen van de dienst Communicatie, het aanspreekpunt voor

duurzaamheid van de dienst Financiën, de duurzaamheidsadviseur van de dienst Gezondheid en de IT-duurzaamheidsadviseur van de dienst Digitale voorzieningen.

- De IT-directeur en de directeur Data hebben het initiatief goedgekeurd en de directeurs van de andere diensten op de hoogte gebracht van de campagne.
- Al het gemeentepersoneel werd aangemoedigd om deel te nemen aan de digitale zomeropruimactie.

Wat waren de resultaten en geleerde lessen?

Resultaten

- Het initiatief is goed ontvangen en verschillende deelnemers hebben om meer tips gevraagd over hoe je de behoefte aan data kunt verminderen.
- De medewerkers van de dienst Gezondheid zijn erin geslaagd om de opslagbehoeften voor e-mails met 10% en voor gegevens (bestanden) met 20% te verminderen. Dit resulteerde in een totale vermindering van 15%.
- Een algehele gegevensreductie verkleint de ecologische voetafdruk en verlaagt de kosten van gegevensopslag op servers en in de cloud.
- De nationale regelgeving inzake informatietoegang wordt momenteel aangepast om een aantal vereisten te verlagen, wat in de toekomst voor nog meer data leanness zal zorgen.
- De IT-duurzaamheidsadviseur ontwikkelt momenteel een duurzame IT-strategie, die 'Use Better'-acties zal bevatten, waaronder het opruimen van digitale gegevens. Enkele ideeën zijn:
  - De digitale opruimcampagne volgende zomer herhalen.
  - Maandelijks berichten sturen om mensen aan te moedigen hun gegevens regelmatig op te ruimen.
  - Een 'voor en na'-analyse uitvoeren zodra de IT-migratie is voltooid en communiceren hoeveel opslagruimte is bespaard en welke CO_2-uitstootreductie er is bereikt.

Lessen

- Betrek er niet alleen IT-specialisten bij, maar mensen met verschillende niveaus van IT-vaardigheden van verschillende diensten. Dit geeft een veel breder perspectief en zorgt ervoor dat acties en berichten voor alle medewerkers gemakkelijk te begrijpen zijn en voldoen aan alle geldende voorschriften.
- Duidelijke richtlijnen opstellen is essentieel om te zorgen dat deelnemers hun data correct beheren.
- Verschillende communicatiemedia gebruiken is essentieel als je alle medewerkers wilt bereiken.
- Als je zoals de dienst Gezondheid de goedkeuring van de directie krijgt, worden de uitrol en implementatie eenvoudiger.
- Toegang tot gebruiksgegevens en 'voor en na'-gegevens helpt om de impact van de campagne te beoordelen en toekomstige acties te plannen.

Neem voor meer informatie contact op met...

Secretariaat van het CFIT: cfit@rws.nl

Disclaimer: Deze case is beschreven om te dienen als inspiratie. Als dit voorbeeld na rijp beraad toegevoegde waarde biedt voor uw inkooppraktijken, pas het dan aan zodat het bij uw organisatie past en zorg ervoor dat het in overeenstemming is met de geldende regels en voorschriften voor inkoop.